

PAU VALENCIÀ
ACTIVITATS TEMA 7

1- Indica la forma correcta en valencià dels **infinitius** següents, tots ells incorrectes:

caurer	combatir
courer	debatir
creurer	rebatir
perdrer	confundir
prendre	difundir
riurer	refundir
tindrer	admitir
vindrer	omitir
veurer	remitir
corromper	interrumpir

2- Indica el **gerundi** de cada verb, agafant com a model el de la seua columna:

atényer	atenyent	beure	bevent	atendre	atenent
córrer		moure		fondre	
véncer		ploure		molldre	
dir	dient	viure	vivint	caure	caient=caent
dur		escriure		creure	
fer		coure	coent		traure
ser		riure		veure	

3- Col·loca els gerundis abans del verb principal, tal com fem a les oracions a) i b), i digues si són correctes o no. Quan no ho són, has de substituir-los per una oració coordinada copulativa, com hem fet en la b).

Ex: a) Vaig trobar-lo eixint de casa. = Eixint de casa, vaig trobar-lo. CORRECTA

b) El ferit fou dut a l'hospital, morint al cap de poc.

Morint al cap de poc, el ferit fou dut a l'hospital.

El ferit fou dut a l'hospital i morí al cap de poc. CORRECTA

c) Es perden les amistats cantant les veritats.

d) Vam anar a sa casa estant ella ja fora.

e) Llegia el diari tot esmorzant.

f) Vaig arribar a Alcoi, anant al teatre tot seguit.

g) Va girar-se un peu, havent-la d'acompanyar nosaltres a casa seua.

h) Va menjar massa, fent-li mal i havent-se de ficar al llit.

i) Van morir dissabte, essent soterrats diumenge.

PAU VALENCIÀ
ACTIVITATS TEMA 7

4- Completa amb el **participi** d'aquesta verbs de la **1a** conjugació. Observa que en totes aquestes oracions, **el participi forma part d'un temps compost amb el verb haver**:

- a) No heu _____ la faena? (ACABAR)
- b) Encara no saps on han _____ a parar els teus diners? (ANAR)
- c) Han _____ al port dos vaixells de guerra. (ARRIBAR)
- d) Com has _____ tants diners? (DEMANAR)
- e) Qui ha _____ aquella peça de roba? (FOLRAR)
- f) Hem _____ massa tabac. (FUMAR)
- g) No sé si el president ja haurà _____ les actes. (SIGNAR)

5- Fes el mateix amb els de la **3a**. Fixa't perquè **tres d'ells són irregulars** i, en les oracions següents, **els participis concorden amb el CD en forma de pronom feble anteposat al verb**:

- a) L'hem _____ a tots, el càrrec, i ningú l'accepta. (OFERIR)
- b) Les heu **l** _____, les clàusules finals del contracte? (LLEGIR)
- c) La condicions, no l'havien _____ jo. (ESTABLIR)
- d) Encara no els has _____, els ous per al sopar? (FREGIR)
- e) Els programes, ja els han _____ . (IMPRIMIR)
- f) Encara no l'has _____, la botiga? (OBRIR)
- g) Al final, només n'ha _____ un, de ratolí. (MORIR)

6- En els verbs següents de la 2a conjugació, **T no passa a D** en els femenins:

absoldre	absolt, absoluta absolts, absoltes
moldre	
resoldre	
pondre	post, posta, posts, postes
compondre	
respondre	
estrényer	estret, estreta, estrets, estretes
constrényer	
restrényer	
dir	dit, dita, dits, dites

PAU VALENCIÀ
ACTIVITATS TEMA 7

dur

fer

7- La irregularitat més freqüent de la 2a conjugació en el participi és l'acabament en **vocal + S**. Completa aquest quadre i fixa't que mai dupliquen la S quan canvien de gènere i fan els plurals, perquè és sonora:

admetre admés, admesa, admesos, admeses

comprometre

remetre

sotmetre

aprendre après, apresada, apresos, apreses

atendre

comprendre

encendre

estendre

ofendre

prendre

atényer atés, atesa, atesos, ateses

empényer

cloure clos, closa, closos, closes

excloure

incloure

recloure

fondre fos, fosa, fosos, foses

confondre

difondre

refondre

8- La segueix en importància, els **participis que porten G** entre l'arrel i la desinència, **com en present de subjuntiu**, i que **T>D** en els femenins, (va precedida de vocal):

INFINITIU

PRESENT DE SUBJUNTIU

PARTICIPI

beure

bega

begut, beguda, beguts, begudes

aparéixer

aparega

PAU VALENCIÀ
ACTIVITATS TEMA 7

caure	caiga
creure	crega
complaire	complaga
doldre	dolga
moure	moga
oldre	olga
paréixer	parega
ser	sig
seure	sega
tindre	tinga
vindre	vinga

10- Indica el **participi irregulars** d'aquests verbs de la **2a** conjugació. Alguns tenen dues possibilitats:

- a) A qui havien _____ (= _____)? (PERTÀNYER)
- b) No ha _____ (= _____) temps ni energies. (PLÀNYER)
- c) Quan hauràs _____ (= _____) tot el tros, avisa'm. (RETÒRCER)
- d) Els caragols ja són _____. (COURE)
- e) Les seues agres paraules m'han _____ molt. (COURE)
- f) Ja hem _____ l'anell d'or. (VENDRE)
- g) Enguany hem _____ molts fulls. (ESCRIURE)
- h) No l'has _____ abans, a ta mare? (VEURE)

11- Ompli els buits amb la **primera persona del plural** del **pretèrit indefinit** d'aquests verbs de la **2a** conjugació:

- a) Quan ens _____, ha començat la lliçó. (ASSEURE)
- b) Hem _____ com per art d'encantament. (DESAPARÉIXER)
- c) No _____ de res tot el que li he dit. (VALDRE=VALER)
- d) Em sembla que no hem _____ bé les seues paraules. (ENTENDRE)
- e) Veritat que no l' _____? (OFENDRE)
- f) Quants disbarats _____ en aquesta vida! (COMETRE)
- g) _____ durant les vacances. (CONVIURE)
- h) Sempre hem _____ als seus favors. (CORRESPONDRE)

PAU VALENCIÀ
ACTIVITATS TEMA 7

12- Les oracions següents tenen verbs de la primera conjugació en present d'indicatiu. Passa'ls al seu corresponent compost, el **pretèrit Indefinit**.

Ex: A qui es burla, el dimoni li furga.

A qui s'ha burlat, el dimoni li ha furgat.

- a) A qui li pique que es rasque.
- b) Diners criden diners.
- c) El peix gran es menja el menut.
- d) El temps vola.
- e) En boca tancada no entren mosques.
- f) Entre xic i xica, el dimoni s'hi fica.
- g) Les paraules se les emporta el vent.
- h) Qui no plora no mama.
- i) Tots els camins porten a Roma.

13- Passa a la forma corresponent del **pretèrit perfet perifràstic** aquestes oracions que estan el pretèrit perfet simple. Ja saps que són dos temps verbals que signifiquen el mateix:

- a) Ahir aní al cinema de nit. = _____
- b) Anit begueres massa vi. = _____
- c) La setmana passada ploqué. = _____
- d) Raül i jo perdérem l'avió. = _____
- e) Diu que l'any passat estigué a Xina. = _____
- f) Molts d'ells foren expulsats. = _____

14- Canvia el temps d'aquests verbs de la 2a conjugació pel **pretèrit perfet perifràstic**.

Ex: A qui es burla, el dimoni li furga.

A qui es va burlar, el dimoni li va furgar.

- a) A un bon altar no li calen floretes.
- b) Com la fulla d'un arbre, cau la bellesa de la cara.
- c) La dona bonica, Blai, et farà viure en un ai.
- d) Del mentider, ningú creu les veritats.

PAU VALENCIÀ
ACTIVITATS TEMA 7

- e) Qui tot ho vol, tot ho perd.
- f) Hi ha més dies que llonganisses.
- g) Qui no en té no en pot perdre.
- h) El bon estudiant aprén de tots els llibres.
- i) Qui pot i no vol, quan vol no pot.

LECTURA ERROR

A qui tria i s'enganya, sant Pere l'escanya.
Arreplegador de cendra i escampador de farina.
Com més mira, menys hi veu.
Com més són, més s'emboliquen.
Dels homes és errar, de bèsties no esmenar.
Erro de compres no fa paga.
Garbell foradat, forment mal colat.
Les errades no les fan les muntanyes.
Lluïa, lluià i no era d'or.
No aplanaràs el món a culades.
No és or tot el que lluu
No té pa i vol criar ca.
No tot és bufar i fer ampolles.
Perquè sí o perquè no, no és cap raó.
Posa el teu cul en consell, els uns et diran que és blau, altres que és vermell.
Quan l'ha feta, llavors plora.
Qui compta s'erra.
Qui confia en la fortuna va ben tort
Qui creu que no s'equivoca va equivocat.
Qui més hi posa, més hi perd.
Qui molt es vol inflar, per força ha de rebentar.
Qui molt xerra, sovint s'erra.
Qui pot i no vol, quan vol no pot.
Qui renta el cap d'un ase perd temps i lleixiu.
Qui tot sol s'aconsella, tot sol se'n penedeix.
Rat que no sap sinó un forat, prest és agafat.
Tant se perd per saber massa com per saber massa poc.
Tots tenim una hora d'ase.
Una errada, prest és feta.
MARIA CONCA, *Els refranys catalans*, Ed. 3 i 4 (1988)

1. Un REFRANY és una frase sentenciosa d'ús popular, divulgada des de molt antic i usada amb voluntat de transmetre una experiència ja que conté un ensenyament expressat a través de la relació entre dues o més idees. Tria'n cinc dels que apareixen en el full anterior i explica el seu significat.